

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Ing. J. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2015, č. j. 4901/DS/2014, JID 154566/2014/KUUK/Piš, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 6. 2016, č. j. 75A 6/2015 – 106,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 6. 2016, č. j. 75A 6/2015 – 106, **se zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 15. 1. 2015, č. j. 4901/DS/2014, JID 154566/2014/KUUK/Piš, **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci k rukám advokáta Mgr. Jaroslava Topola náklady řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti ve výši 40 164 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností ze dne 1. 7. 2016 brojí žalobce jako stěžovatel proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba ze dne 3. 3. 2015, směřující proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce ze dne 12. 9. 2014 a potvrzeno napadené rozhodnutí. Napadeným rozhodnutím (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) Magistrátu města Ústí nad Labem (dále jen „magistrát“) ze dne 21. 8. 2014,

č. j. MM/OK/PD/35211/14/R, byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v rozhodném znění (dále jen „zákon o silničním provozu“).

Uvedeného přestupku se měl stěžovatel dopustit tím, že dne 24. 4. 2014 v 14:31 hod. na silnici I. č. 62 u obce Povrly, ve směru na Ústí nad Labem, při řízení motorového vozidla tovární značky Škoda, registrační značky X předjížděl vozidlo tam, kde je to podle zvláštního právního předpisu zakázáno, čímž měl porušit ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek byla stěžovateli dle § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 5000 Kč, a podle § 125c odst. 5 téhož zákona rovněž zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí.

Krajský soud v napadeném rozsudku předně uvedl, že v rozhodnutí žalovaného nenalezl vady, ke kterým by měl přihlídnout i bez návrhu. K žalobní námitce, že stěžovatel nebyl vyzván k doplnění odvolání, krajský soud konstatoval, že tato je nedůvodná, neboť se stěžovateli nepodařilo prokázat, že by mu výzva k doplnění odvolání nebyla doručena. Naproti tomu však správní spis obsahuje výzvu ze dne 24. 9. 2014 k doplnění odvolání, ke které je připojena doručka. Dle údajů na doručence pak byla tato výzva doručena tehdejšímu zástupci stěžovatele Ing. M. J. dne 1. 10. 2014. Stěžovateli se tedy nepodařilo zpochybnit doručení výzvy k doplnění odvolání, a to ani tvrzením, že obálka, která mu byla dne 1. 10. 2014 doručena, neobsahovala výzvu k doplnění odvolání, nýbrž stěžovateli již dříve doručené sdělení, že stěžovatel již měl možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“). Stěžovatel v žalobě ohlašoval, že je připraven poskytnout originály obou jemu údajně doručených sdělení, avšak posléze při jednání krajskému soudu sdělil, že listinami již nedisponuje.

Krajský soud na návrh stěžovatele provedl důkaz k prokázání jeho tvrzení, že elektronické kopie (skeny) listin jsou elektronicky později needitovanými prostými skeny listin originálních. Krajský soud ze znaleckého posudku zjistil, že elektronické kopie dvou vyhotovení sdělení správního orgánu ze dne 30. 7. 2014 o možnosti vyjádření se k podkladům rozhodnutí a elektronické kopie jejich obálek pravděpodobně vznikly prostým skenováním originálního dokumentu a jeho pouhým uložením v digitální verzi; dle znaleckého posudku však skutečnost, že tomu tak opravdu bylo, nelze jednoznačně technicky prokázat. Krajský soud proto konstatoval, že uvedený důkaz k prokázání věrohodnosti tvrzení stěžovatele nepostačuje. Skeny listin jsou sice nepozměněnými elektronickými obrazy těchto listin (tedy originálů skenů), nicméně znalecký posudek nevypovídá ničeho o pravosti či autentičnosti listin, jejichž elektronické obrazy byly předmětem znaleckého posuzování.

Ohledně žalobní námitky, již byla namítána příliš obecná formulace výzvy k doplnění odvolání, krajský soud uzavřel, že magistrát výzvu formuloval vskutku natolik lakonickým způsobem, že tím zatížil řízení vadou. K tomu však dodal, že důvodem pro zrušení rozhodnutí napadeného správní žalobou může být ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pouze tak podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, že toto mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Krajský soud vzal v úvahu, že tehdejší zástupce stěžovatele se na nedostatečnou výzvu k doplnění odvolání ani nepokusil jakkoli reagovat, např. žádostí o specifikaci vad odvolání za účelem jejich následného odstranění. Tehdejší zástupce stěžovatele zůstal zcela nečinný, aniž by ze správního spisu vyplývalo, že by snad důvodem uvedené nečinnosti byla nedostatečná specifikace vad odvolání,

pokračování

k jejichž odstranění byl stěžovatel magistrátem vyzván. Krajský soud rovněž přihlédl k tomu, že tehdejším zástupcem stěžovatele byl právě Ing. M. J., jenž, jak je krajskému soudu známo z úřední činnosti, opakovaně zastupuje účastníky v přestupkových řízeních (krajský soud v tomto ohledu rovněž odkázal na spisové značky konkrétních řízení u něj vedených). Jednalo se tedy o zástupce, který jistě má právo na poučení o jeho procesních právech, na druhou stranu však nelze uvěřit tomu, že by nereagování ve věci na doručenou výzvu k odstranění vad odvolání bylo zapříčiněno jeho neznalostí postupu ve správním řízení. Krajský soud proto uzavřel, že se v případě nedostatečné specifikace vad odvolání, k jejichž odstranění byl stěžovatel magistrátem vyzván, nejednalo o důvod, pro který nakonec odvolání nebylo doplněno, a stěžovatel tedy danou vadou v postupu magistrátu nebyl zkrácen na svých procesních právech.

Pokud stěžovatel před krajským soudem namítal, že ve správním řízení bylo porušeno také jeho právo na seznámení se s podklady rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, krajský soud se s touto námitkou neztotožnil. Stěžovatel byl dle soudu na toto právo upozorněn dne 16. 7. 2014 při ústním jednání, kterého se osobně účastnil, a výslovně prohlásil, že byl seznámen se spisovým materiálem, který je v protokole jmenovitě uveden. Jelikož žádné další podklady rozhodnutí nebyly v řízení opatřovány, nebylo třeba stěžovatele dále s čímkoli seznamovat.

Ve vztahu k samotnému skutku, jenž měl založit naplnění skutkové podstaty dle výroku prvostupňového rozhodnutí, krajský soud uvedl, že tvrzení stěžovatele, že úsek, kde mělo ke skutku dojít, není označen svislým dopravním značením B 21a, je vyvráceno soudem provedeným důkazem – mapou silnice I/62 přístupnou z webové stránky www.mapy.cz. Z mapy se totiž podává, že ve směru na Ústí nad Labem je nejdříve obec Roztoky, kde je umístěna značka B 21a (právě tato značka je jako jediná zachycena na jedné z fotografií ve správním spise), následuje obec Povrly, kde ke spáchání přestupku došlo; poté následuje Ústí nad Labem.

Závěrem krajský soud konstatoval, že pokud stěžovatel při ústních jednáních vznesl nové námitky týkající se nedostatečně určité vymezeného místa skutku, způsobu spáchání skutku a absence dalších náležitostí výrokové části prvoinstančního rozhodnutí, případně i námitku nesprávného vedení správního spisu s porušením práva stěžovatele na obhajobu ve správním řízení, nemohl k těmto námitkám přihlédnout, neboť v době jejich uplatnění již uplynula lhůta pro podání žaloby, potažmo tedy pro její rozšíření, aniž by zároveň takto opožděně uplatněné námitky bylo možno připustit proto, že by snad nemohly být uplatněny stěžovatelem bez jeho zavinění dříve.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud pochybil, když dospěl k závěru, že se stěžovateli nepodařilo prokázat tvrzení, dle kterého mu nebyla doručena výzva žalovaného k doplnění odvolání. Stěžovatel má za to, že své tvrzení stran obsahu jemu doručované písemnosti osvědčil dostatečně kopií takové písemnosti. Vzhledem k tomu, že žalovaný nerozporoval pravost stěžovatelem předloženého skenu doručované písemnosti, měl krajský soud vzít tuto skutečnost za prokázanou.

Jako chybné označuje stěžovatel i hodnocení jím předloženého znaleckého posudku krajským soudem. Závěry znaleckého posudku nasvědčovaly pravdivosti tvrzení stěžovatele o obsahu jemu doručovaných písemností, tedy že mu žalovaný nedoručil druhou obálkou písemnost obsahující výzvu k doplnění odvolání, nýbrž (opětovně) písemnost obsahující informaci o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel rozporuje především závěr krajského soudu, dle kterého ze znaleckého posudku nevyplývá, že nebyla digitalizována dříve pozměněná listina. Poukazuje přitom na text znaleckého posudku, podle něhož se zkoumané digitální dokumenty jeví jako prosté digitální kopie

originálních listin. Originální listinou je dle stěžovatele třeba rozumět listinu vyhotovenou správním orgánem a doručenou zástupci stěžovatele.

Stěžovatel považuje za nesprávný též právní názor krajského soudu, že nedostatečně návodná výzva žalovaného k doplnění odvolání nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nelze totiž na účastníka správního řízení přenášet odpovědnost za pochybení správního orgánu. Účastník řízení nemá povinnost poučovat správní orgán o chybách, kterých se dopustil, ani povinnost takové chyby napravit. I kdyby byla tehdejšímu zástupci stěžovatele výzva žalovaného k doplnění odvolání skutečně doručena, nemohla by zástupcova znalost pravidel správního procesu nic změnit na tom, že výzva k nespécifikovanému doplnění odvolání je natolik neurčitá, že nemůže účastníka řízení k čemukoli zavazovat.

Krom již uvedeného má stěžovatel též za to, že krajský soud se nedostatečně zabýval jeho žalobní námitkou o nedostatečné možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí poté, kdy s těmito podklady byl seznámen. Z protokolu o ústním jednání před magistrátem nikterak nevyplývá, že by stěžovatel dostal procesní prostor k tomu, aby se k podkladům pro rozhodnutí vyjádřil. Pracovníci magistrátu přítomní uvedenému ústnímu jednání během tohoto jednání stěžovatele nepoučili větou: „Nyní se můžete k podkladům pro rozhodnutí vyjádřit.“ Stěžovatel se přitom ke své obhajobě ve správním řízení stavěl aktivně, protože nebyl důvod jej krátit na právu vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Stěžovatel dodává, že se jeho tehdejší zástupce pokusil tuto vadu v postupu magistrátu zhojit tím, že se aktivně dožadoval možnosti realizace tohoto práva.

Stěžovatel má dále za to, že odůvodnění napadeného rozsudku je v rozporu s obsahem správních spisů. Z fotodokumentace, jež je součástí správního spisu, konkrétně pak ze snímku, na kterém je zobrazeno předjíždějící vozidlo, nelze určit registrační značku tohoto vozidla. Nadto je vozidlo na uvedeném snímku nápadně vyšší než vozidlo stěžovatele. Registrační značka vozidla stěžovatele je zachycena toliko na snímku, na kterém lze toto vozidlo vidět jet před vozidlem nákladním. Ze snímků však nelze činit závěr, že by vozidlo stěžovatele kohokoli předjíždělo. Z fotodokumentace správního spisu dále nevyplývá, že by předmětný úsek byl označen svislým dopravním značením B21a, zakazujícím předjíždění; patrné je jen, že v předmětném úseku bylo značení vodorovné, tedy značení V1a, jehož případné nerespektování zakládá toliko naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, nikoli však přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 téhož zákona. Pokud krajský soud vyšel z toho, že dopravní značení B21a, umístěné u odbočky ze silnice I/62 na obec Roztoky, bylo účinné i v místě kde mělo ke spáchání přestupku dojít, tedy na silnici I/62 u obce Povrly, je jeho závěr nesprávný, poněvadž mezi uvedenou značkou a místem, kde mělo k předjíždění dojít, se nachází několik křižovatek, které úsek prostorové účinnosti předmětné zákazové dopravní značky ukončují.

Konečně stěžovatel namítá nesprávnost postupu krajského soudu spočívajícího v odmítnutí věcného vypořádání námitek, které sice nebyly uvedeny v žalobě, avšak stěžovatel tyto vznesl při jednání před krajským soudem. Dle názoru stěžovatele bylo třeba, aby krajský soud nejprve zvážil, zda by k opožděně vzneseným námitkám mohl přihlédnout *ex officio*, a teprve v případě, že by soud dospěl k negativnímu závěru, by bylo lze vypořádání takových námitek odmítnout. Jelikož krajský soud tak neučinil, namítá stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil s tím, že poukázal na své vyjádření k žalobě a obsah správního spisu, přičemž napadený rozsudek považuje za věcně správný a kasační stížnost za nedůvodnou. Ke svému vyjádření pak přiložil listinu s vytištěným snímkem obrazu

pokračování

monitoru osobního počítače („print screen“), zachycující okno webového prohlížeče s aplikací „Mapy Google“, přístupnou z www.google.cz/maps, s aktivovanou funkcí „street view“, jenž vyobrazuje úsek silnice I/62 totožný s úsekem, ve kterém bylo dle fotodokumentace správního spisu zachyceno předjíždějící vozidlo stěžovatele. Žalovaný uvádí, že z této listiny (snímku) je patrné, že v úseku silnice I/62 u obce Povrvly je jako první v daném směru umístěna „kulatá“ značka, kterou je B 21a.

Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval posouzením přípustnosti kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že stěžovatel splnil poplatkovou povinnost spojenou s podáním kasační stížnosti, dále je v řízení o kasační stížnosti v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem a kasační stížnost je bezvadná, přistoupil Nejvyšší správní soud k posouzení důvodnosti kasační stížnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel rozporuje správnost závěru krajského soudu, dle kterého se stěžovateli nepodařilo (ani na základě provedeného důkazu znaleckým posudkem) prokázat věrohodnost jeho tvrzení, že mu nebyla doručena výzva k doplnění odvolání. Nejvyšší správní soud připouští, že formulace, kterou krajský soud při vypořádání předmětné stěžovatelovy žalobní námítky zvolil, může působit poněkud zavádějícím způsobem, nicméně nepochybuje, že krajský soud nezamýšlel (a ani tak nečinil) požadovat po žalobci prokázání jeho tvrzení negativní skutečnosti nedoručení výzvy k doplnění odvolání. Krajský soud v tomto ohledu vycházel především z obsahu správního spisu, jenž obsahuje výzvu k doplnění odvolání opatřenou doručenkou. Údaj o označení doručované písemnosti, která měla být obsažena v obálce, k níž předmětná doručka náležela, se shoduje s označením výzvy k doplnění odvolání dle správního spisu. Takto bylo zcela standardním způsobem v řízení před krajským soudem osvědčeno, že výzva k doplnění odvolání byla stěžovateli doručena. Stěžovatel se takto zjištění skutkový stav pokoušel zpochybnit, když nejprve v žalobě konstatoval připravenost předložit soudu originály listin magistrátem duplicitně zaslaných oznámení o minulé možnosti stěžovatele vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Při jednání před krajským soudem však sdělil, že tyto listiny k dispozici nemá. Proto se snažil doručení výzvy k doplnění odvolání zpochybnit k důkazu navrženým znaleckým posudkem. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu ohledně interpretace vývodů uvedeného znaleckého posudku. Jednak je v něm konstatováno, že skutečnost, že elektronické kopie, jež byly předmětem znaleckého posuzování, se jeví být nepozměněnými prostými kopiemi originálních listinných předloh, zároveň však znalec konstatoval, že toto nelze jednoznačně technicky prokázat. Znalecký posudek se pak v souladu s jím dotčenými otázkami vůbec nezabýval posouzením pravosti a autentičnosti listin, jež sloužily jako předloha pro pořízení elektronických kopií. Krajský soud proto zcela správně dospěl k závěru, že se stěžovateli nepodařilo zpochybnit obsah údajů plynoucích ze zmíněné doručky dle správního spisu a skutečného obsahu obálky, k níž daná doručka příslušela. Stěžovatel tedy nesprávnost uvedeného závěru krajského soudu namítá nedůvodně.

Vypořádáním předešlé kasační námítky Nejvyšší správní soud zároveň osvětlil svůj názor stran správnosti hodnocení obsahu znaleckého posudku krajským soudem. Ve světle výše již uvedeného proto uzavírá, že je nedůvodná rovněž k tomuto závěru krajského soudu vztažená kasační námítka stěžovatele.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou ani kasační námítku, dle níž měl krajský soud na stěžovatele, jakožto tehdejšího účastníka správního řízení, přenést odpovědnost za pochybení správního orgánu spočívající v nedostatečně návodné formulaci textu výzvy k doplnění odvolání. Krajský soud v napadeném rozsudku zcela správně poukázal na skutečnost,

že tehdejší zástupce stěžovatele v rámci jím podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí požádal o stanovení lhůty k doplnění odvolání. Logicky by takto Ing. J. nepostupoval (tedy nežádal o stanovení lhůty k doplnění odvolání), pokud by sám nebyl přesvědčen o tom, že odvolání je třeba doplnit. Vzhledem k tomu, že si tehdejší zástupce stěžovatele byl vědom přinejmenším jedné vady jím podaného odvolání, bylo namístě, aby poté, kdy mu byla (byť příliš obecně formulovaná) výzva k doplnění odvolání doručena, odstranil ty vady odvolání, o kterých měl zjevně povědomí již v době, kdy žádal o stanovení lhůty k doplnění odvolání. Pakliže tak neučinil, nelze než se ztotožnit se závěrem krajského soudu, že mu v tomto nikterak nebránila právě obecná formulace výzvy k doplnění odvolání. Krajský soud pak správně uzavřel, že obecnost výzvy sice představovala vadu správního řízení, nicméně nemohla mít vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, protožež nebyl důvod je zrušit postupem dle § 76 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) téhož zákona.

Pokud stěžovatel dále namítá, že se krajský soud nedostatečně zabýval jeho žalobní námitkou nemožnosti vyjádřit se k podkladům (prvostupňového) rozhodnutí poté, kdy byl s těmito podklady seznámen, jedná se rovněž o námitku nedůvodnou. Krajský soud předmětnou žalobní námitku vypořádal v odstavci čtvrtém strany šesté napadeného rozsudku, kde uvedl, že na právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu byl stěžovatel upozorněn dne 16. 7. 2014 při ústním jednání, kterého se osobně účastnil, a výslovně prohlásil, že byl seznámen se spisovým materiálem. Vzhledem k tomu, že žádné další podklady nebyly v řízení opatřovány, nedošlo k porušení práva stěžovatele na vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Na základě uvedeného nemá Nejvyšší správní soud pochybnost stran dostatečnosti vypořádání uvedené stěžovatelovy žalobní námitky. Z odůvodnění napadeného rozsudku je k předmětné žalobní námitce zřejmé, z jakých důvodů krajský soud tuto považoval za mylnou, lichou, či vyvrácenou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44). Naplnění smyslu zakotvení zákonné povinnosti správního orgánu dát účastníkům správního řízení před vydáním rozhodnutí ve věci samé možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí nelze dle názoru Nejvyššího správního soudu v každém individuálním případě podmiňovat uplatněním takového postupu správního orgánu, při kterém je na možnost realizace uvedeného práva správním orgánem poukazováno striktní formulací, jak tvrdí stěžovatel. Podle § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkovi správního řízení zásadně dána možnost k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v tomto směru poukazuje např. na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2013, č. j. 5 Ca 117/2009 – 39, dle kterého „§ 36 odst. 3 správního řádu z roku 2004 speciálně upravuje právo účastníka vyjádřit se bezprostředně před vydáním rozhodnutí ke všem shromážděným podkladům a je povinností správního orgánu, aby účastníka ke uplatnění tohoto práva vyzval. Dokladem o tom, že správní orgán tuto svou povinnost splnil, nemusí být jen písemná výzva, podle níž byly potřebné podklady shromážděny a je možno se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim, ale také i jen následný záznam správního orgánu o tom, že účastník se s podklady seznámil, stvrzený podpisem účastníka.“ S tímto názorem se Nejvyšší správní soud rovněž ztotožňuje a konstatuje, že v nyní posuzované věci je třeba přihlídnout zejména k tomu, že v protokolu o ústním jednání před magistrátem ze dne 16. 7. 2014 ve věci řízení o předmětném přestupku stěžovatele se podává, že stěžovatel „[b]yl poučen ve smyslu § 46 odst. 3 správního řádu o tom, že po tomto ústním jednání bude mít správní orgán shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí. Na závěr tohoto ústního jednání mu tak bude dána možnost se k těmto podkladům vyjádřit... Obviněný prohlásil, že porozuměl sdělenému obvinění a poučení o svých právech, a že mu nejsou známy žádné zákonné překážky, které by mu bránily v projednání věci... Obviněný byl seznámen se všemi podklady pro vydání rozhodnutí dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu.“ Dle uvedeného protokolu pak obviněný vypověděl, že byl seznámen se spisovým materiálem, s přestupkem nesouhlasí, a že s protokolací souhlasí. To vše stěžovatel v protokolu stvrdil svým podpisem. Nejvyšší správní soud z tohoto usoudil, že stěžovatel byl s podklady prvostupňového rozhodnutí prokazatelně seznámen a byl mu poskytnut dostatečný prostor k vyjádření.

pokračování

Namítá-li stěžovatel, že z fotodokumentace postupu přestupkového jednání stěžovatele není rozeznatelná registrační značka zde zachyceného předjíždějícího vozidla, nečiní tak důvodně. Předmětná fotodokumentace zachycuje vozidlo při předjíždění nákladního automobilu třemi snímky. Chronologicky v pořadí první a druhý z těchto snímků zachycují vozidlo v protisměrném jízdním pruhu na úrovni předjížděného nákladního vozidla a posléze při zařazení se předjíždějícího vozidla zpět před nákladní automobil. Z prvních dvou snímků nejsou symboly registrační značky dobře čitelné, avšak ze třetího lze tyto identifikovat bez jakýchkoli obtíží jako „X“. S ohledem na vizuální charakteristiky příslušné části pozemní komunikace I/62, proximálních vozidel a specifických krajinných prvků přitom lze bezpečně uzavřít, že všechny tři snímky zobrazují v úzkých časových intervalech jejich pořízení totéž vozidlo. Není proto rozhodné, že každý jeden z těchto snímků neumožňuje rozlišit symboly registrační značky předjíždějícího vozidla, a krajský soud tudíž nepochybil, vzal-li za prokázané, že to bylo právě vozidlo stěžovatele, které bylo při předjíždění vyfotografováno.

Nejvyšší správní soud však přisvědčuje stěžovateli v tom, že z fotodokumentace správního spisu nevyplývá, že by předmětný úsek byl označen svislým dopravním značením B 21a (zákaz předjíždění). Na žádné ze tří výše zmíněných fotografií nelze spatřit takové dopravní značení. Správní spis sice obsahuje další fotografii, jež zachycuje dopravní značení B 21a, nicméně již pouhým zběžným porovnáním vizuálních charakteristik částí pozemní komunikace I/62, kde došlo dle tří zmíněných snímků k předjíždění vozidlem stěžovatele, stejně jako z porovnání zobrazených specifických krajinných prvků je zřejmé, že fotografie pozemní komunikace osazené daným dopravním značením nebyla pořízena v bezprostřední blízkosti místa, kde k předjíždění došlo. Navíc se z vymezení skutku v prvostupňovém rozhodnutí jasně podává, že k přestupkovému jednání došlo u obce Povrly, kdežto fotografie místní komunikace s předmětným dopravním značením je zjevně pořízena před křižovatkou, kde je ve směru jízdy na Ústí nad Labem odbočka vpravo na přilehlou obec Roztoky. Za takového stavu nelze z fotodokumentace ani z dalšího obsahu správního spisu bezpečně dospět k závěru, že v místě, kde vozidlo stěžovatele předjíždělo, platila značka B 21a umístěná před křižovatkou s odbočkou k obci Roztoky, neboť s ohledem na ustanovení § 6 odst. 3 vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 290/2011 Sb. (s účinností od 1. 1. 2016 zrušena vyhláškou č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích), „[z]ákaž, omezení nebo příkaž vyplývající ze svislé dopravní značky končí na vzdálenější hranici nejbližší křižovatky, pokud není dříve ukončen jinak;...“ Značka B 21a je přitom zákazovou dopravní značkou [§ 9 odst. 1 písm. w) citované vyhlášky] a je tudíž zřejmé, že pokud byla umístěna na silnici I/62 (při směru jízdy na Ústí nad Labem) před křižovatkou u obce Roztoky, pak právě za křižovatkou (při zachování směru jízdy) již takový zákaz neplatí. Není přitom pochyb, že zmíněná křižovatka se nachází mezi částí pozemní komunikace I/62, kde je dle fotodokumentace umístěna značka B 21a a částí pozemní komunikace, v níž stěžovatel dle fotodokumentace správního spisu předjížděl. Stěžovatel přitom již v žalobě namítal, že z podkladů dle správního spisu nikterak nplyne, že by v místě předjíždění platila značka B 21a. S ohledem na výše uvedené dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatel vznesl uvedenou žalobní a posléze i kasační námitku důvodně, a již krajský soud měl pro takto vytčenou vadu rozhodnutí žalovaného zrušit.

Je třeba rovněž podotknout, jak ostatně i stěžovatel správně poukazuje, že předjíždění na pozemní komunikaci v úseku platnosti toliko vodorovného dopravního značení „V 1a - podélná čára souvislá“ není zákonem zakázáno, pakliže nejde zároveň o úsek, kde (případně situaci, kdy) je předjíždění zakázáno dle § 17 odst. 5 zákona o silničním provozu (což v nynější situaci nepřípadlo v úvahu). Dopravní značka V 1a nezakazuje předjíždění,

nýbrž přejíždění této značky nebo její přesahování nákladem, pokud to není nutné k objíždění, odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci. Pokud by tedy stěžovatel za uvedené situace při předjíždění (u kterého nebylo prokázáno, že by bylo v uvedeném úseku komunikace zakázáno) přešel vodorovné dopravní značení V 1a, nemohl by tím naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu.

Poslední ze stěžovatelem vznesených kasačních námitek neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Dle stěžovatele měl krajský soud namísto odmítnutí jeho opožděně vznesených žalobních námitek nejprve posoudit, zda tyto námitky nenastolují otázky, jejichž řešením by se krajský soud měl zabývat i bez návrhu. Takový názor stěžovatele považuje Nejvyšší správní soud po stránce logické vnitřně rozporný. Jestliže je krajský soud povinen zabývat se v řízení o správní žalobě určitou otázkou z úřední povinnosti, tedy i bez návrhu (žalobní námitky), pak, pochybil-li by v tomto ohledu, zatížil by své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, a to bez ohledu na to, zda žalobce v rámci opožděně vznesené žalobní námitky na takovou otázku poukázal, či nikoliv. Případná nepřezkoumatelnost (následnou kasační stížností napadeného) rozhodnutí krajského soudu je pak s ohledem na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. vadou Nejvyšším správním soudem přezkoumávaného soudního rozhodnutí, ke které kasační soud přihlédne i bez návrhu.

Ohledně print screenu, jež žalovaný přiložil ke svému vyjádření ke kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud toliko na okraj uvádí, že tento (na rozdíl od fotodokumentace dle správního spisu) zachycuje úsek pozemní komunikace I/62, ve kterém bylo stěžovatelovo předjíždění zaznamenáno dle správního spisu, avšak z popisku je rovněž zřejmé, že tam zachycený obrazový materiál (jakožto podklad pro zapracování do příslušné webové aplikace) byl pořízen až v měsíci květnu roku 2014, tedy až poté, kdy měl přestupek být spáchán; nadto je snímek pořízen v pohledu směrem od Ústí nad Labem, a tudíž „kulatá“ svíslá dopravní značka nemusí být najisto právě značkou B 21a. Nejvyšší správní soud podotýká, že předmětnou listinou neprováděl důkaz (žalovaný ostatně provedení důkazu listinou nenavrhl) – v opačném případě by nahrazoval činnost správních orgánů, k čemuž není povolán (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89).

Na základě výše uvedeného shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a přistoupil proto ke zrušení napadeného rozsudku v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. Vzhledem k tomu, že již v řízení před krajským soudem trpělo prvostupňové rozhodnutí i rozhodnutí žalovaného vadou nepřezkoumatelnosti, neboť tato rozhodnutí neměla oporu ve správním spise, a krajský soud měl pro tuto důvodně vytýkanou vadu rozhodnutí žalovaného zrušit, přistoupil Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., rovněž ke zrušení rozhodnutí žalovaného a k vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení (přiměřeně § 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení pak bude žalovaný vázán právním názorem v tomto zrušujícím rozsudku vysloveným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., jež spočívá v zásadě přiznání náhrady nákladů řízení v souvislosti s kritériem úspěchu jednotlivých účastníků ve věci samé. S ohledem na ustanovení § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud zároveň o náhradě nákladů řízení před krajským soudem. Stěžovatel byl v obou soudních řízeních úspěšný a náleží mu tak právo na náhradu nákladů v těchto řízeních účelně vynaložených.

V řízeních o žalobě a kasační stížnosti vznikly stěžovateli náklady řízení zaplacením soudního poplatku ve výši 3000 Kč (za žalobu) a 5000 Kč (za kasační stížnost), celkem tedy

pokračování

8000 Kč, a odměny jeho zástupce. Odměna zástupce činí za sedm úkonů právní služby po 3100 Kč (převzetí věci, podání žaloby, replika k vyjádření žalovaného, třikrát účast na soudním jednání před krajským soudem, kasační stížnost); celkem částku 21 700 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“)]. Náhrada hotových výdajů činí 7 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky), tj. 2100 Kč. Náhrada za promeškaný čas činí částku 1000 Kč [§ 14 odst. 1 písm. b) vyhlášky, tj. za 10 započatých půlhodin strávených na celkem dvou účtováných cestách k soudu a zpět, z Černého 517, Praha 8]. Náhrada na cestovné (§ 13 vyhlášky) jež byla účtována za 2 soudní jednání, činí částku 1782 Kč Kč za dvě cesty osobním automobilem na uvedené trase tam a zpět (2 x 891 Kč za vždy 158,8 km).

Celkem tedy odměna a náhrada hotových výdajů činí za řízení o žalobě a o kasační stížnosti 34 582 Kč (8000 Kč plus 21 700 Kč plus 2100 Kč plus 1000 Kč plus 1782 Kč). Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 26 582 Kč (tj. bez soudních poplatků), tedy 5582 Kč. Jelikož má stěžovatel právo na náhradu těchto nákladů vůči žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli k rukám jeho advokáta náklady řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 40 164 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu